

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 2193
Tarih : 07.06.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının kaldırılması amacıyla bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Berdan Öztürk

Berdan ÖZTÜRK
Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	17 Haziran 2015		E.No: 2/1222	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
<i>at</i>	<i>rl</i>	<i>K.T</i>	<i>MS</i>	<i>MS</i>
TBMM BAŞKANI	<i>ik</i>			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
07 Haziran 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
07 Haziran 2016
No: 56479

GENEL GEREKÇE

İktidarların, topluma karşı daha fazla güç kazanmak ve toplum üzerinde baskı oluşturmak için sürekli denetim ve gözetim ağı kurarak kurumsallaştığı çağın sosyal bilimcileri tarafından sıklıkla dile getirilmektedir.

Kurumsallaşmış iktidarın cisimleşmiş hali olan devletin uygulamalarına karşı gelmek modern hukuk tarafından “suç” olarak kabul edilmiş ve bu suçu işleyen bireyler en sert şekilde cezalandırılmıştır. Modern hukuk öncesi dönemde devlet, tehlikeli olarak gördüğü bireyi toplum önünde darağaçları kurarak cezalandırırken, modern dönemde bireyler idam cezası yerine özgürlükten mahrum bırakma ve ıslah edici disiplin olan hapsedme yöntemini esas almıştır.

Türkiye’de de idam cezası 2001 yılında yapılan bir değişiklikle kaldırılmış ve idam cezası yerine infaz koşulları çok ağır olan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yasallaştırılmıştır.

İktidarların topluma karşı hukuksuz ve keyfi uygulamalarına karşı hak AIHM’in son dönemlerde devletler için “tehlikeli” olan bireylere verilen ömür boyu hapis cezasına ilişkin verdiği ve literatürde “umut hakkı” olarak geçen içtihat kararları son yıllarda artmış bulunmaktadır. Bütün bu kararlara rağmen cezanın infazına dönük tutuklunun lehine olabilecek herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda, ağırlaştırılmış müebbet cezası iki şekilde infaz edilmektedir:

1. Ağırlaştırılmış müebbet hükmü verilmiş olan kişilerin 30 senenin ardından koşullu salıverilmeden yararlanması (Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun-CGTİHK, Madde 107/2) rejimi
2. Haklarında koşullu salıverme hükümleri uygulanmayan (CGTİHK, Madde 107/16) infaz rejimi

İkinci madde kapsamında olan kişiler tahliye umudu olmadan, ölene kadar hapiste tutulurlar. Bu cezanın nasıl infaz edileceği, kişinin yargılandığı yasa maddelerine bağlıdır. Eğer ki kişi Türk Ceza Kanunu’nun “Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar”, “Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar” ve “Milli Savunmaya Karşı Suçlar” başlıklarından düzenlenen

“suç”ları örgütlü olarak işlediği için hakkında ağırlaştırılmış müebbet hükmü verilmiş ise koşullu salıverilmeden yararlanamamaktadır. Bu durum, bu suçlardan hüküm giyen kişilerin, hiçbir koşulda hapisaneden dışarıya çıkamayacakları anlamına gelmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Türkiye’nin üyesi olduğu Avrupa Konseyi’nin kurucu anlaşması olan “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi” bağlamında kurulmuş bir mahkemedir. AİHM’in verdiği kararlar, Anayasa’nın 90/5. Maddesi ve 148. Maddesine göre Türkiye açısından bağlayıcıdır.

Türkiye’den yapılan başvurular içerisinde AİHM’in ömür boyu hapse ilişkin verdiği ilk karar Abdullah Öcalan davasıdır. 18 Mart 2014 tarihinde Öcalan, Türkiye kararında “serbest kalma ümidi olmadan, hapis cezasının infazının ölünceye kadar devam etmesi, Sözleşme’nin 3. Maddesini ihlal eder” içtihadı doğrultusunda bir karara giderek Türkiye’deki infaz hukukunu yakından ilgilendiren bir karar vermiştir. Verilen bu karar kısaca “umut hakkı” olarak nitelendirilmektedir.

Mahkeme, yakın bir tarihte içtihadına uygun olarak, Türkiye’nin Sözleşmeyi bir kez daha ihlal ettiğine karar verdi. 15 Eylül 2015 tarihli Kaytan/Türkiye kararında mahkeme, “iç hukukta mutlak müebbet hapis cezasının gözden geçirilmesine yönelik herhangi bir mekanizma veya imkan sağlamadığı hallerde, mutlak müebbet hapis cezasının” hüküm kurduğu andan itibaren işkence ve kötü muamele yasağına aykırılık teşkil ettiğini belirtmiştir.

AİHM, 15 Aralık 2015 tarihli Gurban/ Türkiye (*Başvuru no. 4947/04*) kararında da tahliye umudu olmayan müebbet cezasına ilişkin aynı yönde bir karar vermiştir. Mahkeme, daha önceki kararlarına atıf yaparak mevzuatın, infazın belli bir aşamasından sonra cezayı değerlendirecek ve mahpusun tahliyesine karar verebilecek bir mekanizma öngörmemesinin sözleşmenin 3. Maddesinin ihlali olduğu yönündeki kararını yinelemiştir.

AİHM’in Türkiye aleyhindeki söz konusu kararları yerleşik bir içtihadın ürünüdür. Daha önce verdiği ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası konusundaki kararlar, özellikle 1998-2015 yılları arasında yapılmış başvurulara ilişkin olup, ‘Kafkaris v. Kıbrıs’ ve ‘Vinter ve Diğerleri v. Birleşik Krallık’ Büyük Daire kararları da dikkate alındığında, Mahkeme’nin bu cezanın 3. Maddesi ile uyumlu olup olmadığı hususunda görüşü yerleşik içtihat haline gelmiştir. Ölünceye kadar infazın devam ettiği müebbet hapis cezalarına ilişkin Mahkemece verilen temel kararlar ‘Kafkaris v. Kıbrıs’, ‘Iorgov v. Bulgaristan (no. 2)’, ‘Schuchter v. İtalya’, ‘Harkins ve Edwards v. Birleşik Krallık’ kararı ile Vinter ve Diğerleri v. Birleşik Krallık kararıdır. Söz konusu kararlar incelendiğinde mahkemenin başvurular üzerine yaptığı incelemede iki yönden

başvuruları incelediği görülecektir. Birincisi, mahkemenin yaptığı hukuken (*de jure*) ele aldığı yani mevzuat incelemesi doğrultusunda başvurucunun yargılandığı ülkede belli bir süre cezaevinde kaldıktan sonra tahliye olma olasılığının olup olmadığına bakılır. İkincisi ise fiili uygulama (*de facto*) incelemesi olup, aleyhine başvuru yapılan ülkedeki ağırlaştırılmış müebbetliklere ilişkin uygulamaya bakılır. Mahkeme, söz konusu uygulamanın AIHS'nin 3. Maddesi ile uyumluluğu açısından yeterli olup olmadığına bakarak karar verir. İç hukuktaki müebbet hapis cezasının "indirilebilir" olarak değerlendirilmesi için, bu cezanın başka bir cezaya dönüştürülmesi, infazın askıya alınması, infaza son verilmesi veya mahkûmun şartla salıverilmesi gibi yöntemlerden biri aracılığı ile iç hukukun bu cezanın yeniden gözden geçirilmesine imkân vermesi gerekir.

9 Temmuz 2013 tarihli Vinter v. Diğerleri/ v. Birleşik Krallık kararında ise, İngiltere ve Galler infaz hukuku hükümler gereği, "sadece ölümcül bir hastalığın son aşamasında veya ciddi şekilde ihtiyaçlarını tek başına giderememe durumunda tahliye edilme şanslarının bulunması" ve bu durumların dışında serbest kalma ümidi olmadan müebbet hapis cezasının ölünceye kadar sürmesinin AIHS'nin 3.Maddesini ihlal ettiğini hükmetmiştir.

Türkiye'deki yüzden fazla ağırlaştırılmış müebbetlik hükümlüyü ilgilendiren 18 Mart 2014 tarihli Öcalan v. Türkiye (no. 2) kararında, başvurucunun müvekkilleri tarafından 2003-2007 yılları arasında yapılan 4 başvuru birleştirilerek, önce yerleşik ilkeler hatırlatılmış ve bir kişinin indirimsiz müebbet hapse mahkûm edilmesinin kural olarak sözleşmenin 3. Maddesince yasaklanmadığı ifade edilmiştir. Ancak bir cezanın indirimsiz olup olmadığının değerlendirilebilmesi için, müebbet hapis cezasına mahkûm olan kişinin bir gün serbest kalma şansının olup olmadığının araştırılması gerektiği, "başka bir cezaya dönüştürme", "infazı askıya alma", "cezanın infazına son verme" veya "şartla salıvermeden yararlanma" amacıyla ulusal hukukun, müebbet hapis cezasının yeniden gözden geçirilmesine imkân sunup sunmadığı, imkân sunma halinde ise, söz konusu iç hukukun AIHS'nin 3. maddesi ile uyumlu olacağı hatırlatılmıştır.

Ömür boyu hapis cezası ya da mevzuattaki ismiyle ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının sadece siyasi suçlarda geçerli olduğunu dikkate aldığımızda bu ceza ile adaletin sağlanmayacağı; bilakis yukarıda saydığımız nedenlerden ötürü adalet ilkesinin bir kere daha zedeleneyeceğini ifade edebiliriz. Adaletin tesisi için AIHM'nin "umut hakkı" olarak nitelendirdiği "salıverme perspektifi" doğrultusunda söz konusu cezanın yürürlükten kaldırılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 1971 tarihli ve 1481 sayılı Asayişe Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (B) bendinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis veya” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 3- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 3713 sayılı Kanunun 17.Maddesinin dördüncü fıkrasının yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 4- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 12.Maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis” ibaresinin madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 5- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası”

insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 21.Maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda müebbet hapis cezasına” ibaresinin madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 6- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine on sekiz yıldan yirmi dört yıla ve” ibaresinin madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 7- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü

muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme'nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. "Umut hakkı" olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 31.Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde on iki yıldan on beş yıla" ibaresi ile üçüncü fıkrasında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde on sekiz yıldan yirmi dört yıla" ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 8- Türkiye ceza yasalarında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye'nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi "işkence ve kötü muamele yasağını" düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme'nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. "Umut hakkı" olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 32.Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine yirmi beş yıl," ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 9- Türkiye ceza yasalarında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye'nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi "işkence ve kötü muamele yasağını" düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme'nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. "Umut hakkı" olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası

sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 35.Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine on üç yıldan yirmi yıla kadar,” ibaresinin madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 10- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 38.Maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine yirmi yıldan yirmi beş yıla kadar,” ibaresinin madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 11- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 39.Maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirmesi halinde, on beş yıldan yirmi yıla,” ibaresinin madde

metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 12- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 46.Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 13- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik 5237 sayılı Kanunun 47.Maddesi yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 14- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları

Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 62.Maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine, müebbet hapis;” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 15- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 66.Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, yedinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet veya” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 16- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü

muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme'nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. "Umut hakkı" olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 68.Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrasında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis veya" ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 17- Türkiye ceza yasalarında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye'nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi "işkence ve kötü muamele yasağını" düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme'nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. "Umut hakkı" olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 76.Maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ağırlaştırılmış" ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesinde yer alan "Ancak, soykırım" ibaresi "Soykırım" şeklinde değiştirilerek Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 18- Türkiye ceza yasalarında yer alan "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye'nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi "işkence ve kötü muamele yasağını" düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme'nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. "Umut hakkı" olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve "ağırlaştırılmış müebbet hapis

cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 77.Maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 19- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 82.Maddesi yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 20- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 83.Maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine yirmi yıldan yirmi beş yıla kadar,” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 21- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddelerde yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 95.maddesinin dördüncü fıkrasında; 102.maddesinin beşinci fıkrasında; 103.maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 22- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddelerde yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 267.maddesinin beşinci fıkrası ve 272.maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis veya” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 22- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası”

insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 294.maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 23- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AİHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5237 sayılı Kanunun 302.maddesinin birinci fıkrasında; 303.maddesinin ikinci fıkrasında; 307.maddesinin ikinci ve beşinci fıkralarında; 309.maddesinin birinci fıkrasında; 310.maddesinin birinci fıkrasında; 311.maddesinin birinci fıkrasında; 312.maddesinin birinci fıkrasında; 313.maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında; 328.maddesinin ikinci fıkrasında; 330.maddesinin ikinci fıkrasında; 335.maddesinin ikinci fıkrasında; 337.maddesinin ikinci fıkrasında; 340.9maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metinlerinden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 24- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AİHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü

muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 9.maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine” ibaresi “Süresine” şeklinde değiştirilerek Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 25- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5275 sayılı Kanunun 23.maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Ağırlaştırılmış müebbet hapis ve müebbet” ibaresi “Müebbet” şeklinde değiştirilerek Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 26- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur.

“Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5275 sayılı Kanunun 25.maddesi yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 27- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5275 sayılı Kanunun 107.maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet” ibaresi “Müebbet” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının (a) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz altı yılını,” ibaresi madde metninden çıkarılmış, dördüncü fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile on altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 28- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AIHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis

cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5275 sayılı Kanunun 108.maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, sekizinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 29- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AİHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 5275 sayılı Kanunun geçici 2.maddesi yürürlükten kaldırılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 30- 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yayımı tarihinden önce haklarında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilenlerin veya cezaları ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına dönüştürülenlerin cezaları müebbet hapis cezası olarak uygulanır. Bunlar, müebbet hapis cezasına ilişkin koşullu salıverme hükümlerine tabidir.”

Madde 31- Türkiye ceza yasalarında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” kişinin hiçbir hal ve şartta cezaevinden çıkamayacağı, ömrünün sonuna dek cezaevinde kalacağı şeklindeki bir düzenlemeye tekabül etmektedir. Türkiye’nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi esasları ve dahi AİHM kararları uyarınca “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” insan haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Sözleşmenin 3 üncü maddesi “işkence ve kötü muamele yasağını” düzenlemektedir ve kişinin hiçbir şekilde cezaevinden çıkamayacağı düşüncesi ile cezasının infazını beklemesi Yüksek Mahkeme tarafından işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilmiş olup Mahkeme’nin bu yönde çok sayıda kararı da mevcuttur. “Umut hakkı” olarak nitelendirilen bu husus yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası

sözleşmelerin bağlayıcılığı açısından da önem arz etmekte ve “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” hususunda ceza yasalarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Maddede yapılan değişiklik ile 2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununun 3.maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis” ibaresi madde metninden çıkarılarak Anayasa ve uluslararası normlara uyumlu bir düzenlemenin hayata geçirilmesi ve evrensel hukuk standartlarına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 32- 5275 Sayılı kanuna eklenen geçici madde ile çeşitli yasalarda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının uygulanmasına dair çelişkilerin giderilmesi ve uygulamada meydana gelebilecek sorunların önlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 33- Yürürlük maddesidir.

Madde 34- Yürütme maddesidir.

AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASININ KALDIRILMASI AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8/9/1971 tarihli ve 1481 sayılı Asayiş Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (B) bendinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 3713 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda müebbet hapis cezasına,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 6- 5237 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onsekiz yıldan yirmidört yıla ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 7- 5237 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla;” ibaresi ile üçüncü fıkrasında yer alan “, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde onsekiz yıldan yirmidört yıla;” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 8- 5237 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine yirmibeş yıl,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 9- 5237 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onüç yıldan yirmi yıla kadar,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 10- 5237 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine yirmi yıldan yirmibeş yıla kadar,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11- 5237 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirmesi halinde, onbeş yıldan yirmi yıla;” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 12- 5237 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- 5237 sayılı Kanunun 47 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 5237 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine, müebbet hapis;” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 15- 5237 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, yedinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 16- 5237 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 17- 5237 sayılı Kanunun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesinde yer alan “Ancak, soykırım” ibaresi “Soykırım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 5237 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 19- 5237 sayılı Kanunun 82 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 20- 5237 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine yirmi yıldan yirmibeş yıla kadar,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 21- 5237 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 22- 5237 sayılı Kanunun 102 ncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 23- 5237 sayılı Kanunun 103 ncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 24- 5237 sayılı Kanunun 267 ncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 25- 5237 sayılı Kanunun 272 ncı maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 26- 5237 sayılı Kanunun 294 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27- 5237 sayılı Kanunun 302 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 28- 5237 sayılı Kanunun 303 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 29- 5237 sayılı Kanunun 307 nci maddesinin ikinci ve beşinci fıkralarında yer alan “ağırlaştırılmış” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 30- 5237 sayılı Kanunun 309 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 31- 5237 sayılı Kanunun 310 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 32- 5237 sayılı Kanunun 311 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 33- 5237 sayılı Kanunun 312 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 34- 5237 sayılı Kanunun 313 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “ağırlaştırılmış” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 35- 5237 sayılı Kanunun 328 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 36- 5237 sayılı Kanunun 330 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 37- 5237 sayılı Kanunun 335 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 38- 5237 sayılı Kanunun 337 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 39- 5237 sayılı Kanunun 340 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır

MADDE 40- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine” ibaresi “Süresine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 41- 5275 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Ağırlaştırılmış müebbet hapis ve müebbet” ibaresi “Müebbet” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 42- 5275 sayılı Kanunun 25 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 43- 5275 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet” ibaresi “Müebbet” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının (a) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar

otuzaltı yılını,” ibaresi madde metninden çıkarılmış, dördüncü fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile on altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 44- 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, sekizinci fıkrasında yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 45- 5275 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 46- 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yayımı tarihinden önce haklarında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilenlerin veya cezaları ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına dönüştürülenlerin cezaları müebbet hapis cezası olarak uygulanır. Bunlar, müebbet hapis cezasına ilişkin koşullu salıverme hükümlerine tabidir.”

MADDE 47- 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ağırlaştırılmış müebbet hapis,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 48- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 49- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.